

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2286/2015
16.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић, Марине Говедарица, Миломира Николића и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, у парници тужилаца мал. Н.Б., мал. Т.Б. и мал. М.Б., чији је законски заступник отац Д.Б., Д.Б. и Л.Б., свих са П., чији је заједнички пуномоћник О.Ј., адвокат из С., против тужених Б.К. и С.К., обоје са П., чији је пуномоћник Р.Ц., адвокат из С., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2513/14 од 09.09.2015. године, у седници одржаној 16.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2513/14 од 09.09.2015. године у делу става првог изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужених и потврђује пресуда Основног суда у Суботици П 830/12 од 03.04.2014. године у односу на малолетног Н.Б..

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца мал. Т.Б., мал. М.Б., чији је законски заступник отац Д.Б., Д.Б. и Л.Б., изјављеној против исте пресуде, на основу члана 404. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2513/14 од 09.09.2015. године и пресуда Основног суда у Суботици П 830/12 од 03.04.2014. године у делу којим је одбијен захтев тужилаца малолетних Т.Б. и М.Б., тако што се **УСВАЈАЈУ** тужбени захтеви малолетне Т.Б. и малолетне М.Б. и обавезују тужени Б.К. и С.К. да им на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха солидарно исплате по 200.000,00 (двестахиљада) динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

У осталом делу **ОДБИЈА СЕ** ревизија тужилаца малолетне Т.Б., малолетне М.Б. и тужилаца Д.Б. и Л.Б..

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцима накнаде трошкове парничног поступка у износу од 386.975,00 (тристаосамдесетшестхиљададеветстоседамдесетпет)

динара, са законском затезном каматом од 03.04.2014. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П 830/12 од 03.04.2014. године, ставом првим и другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца мал. Н.Б. и обавезани тужени да му солидарно исплате на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 400.000,00 динара, због наружености 350.000,00 динара, за претрпљени страх 300.000,00 динара и за претрпљене физичке болове 200.000,00 динара, укупно 1.250.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, преко досуђених износа тужбени захтев је одбијен. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев мал. Т.Б. којим је тражила да се обавезу тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха солидарно исплате 400.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље мал. М.Б. којим је тражила да се обавезу тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха солидарно исплате 300.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца Д.Б. и Л.Б. којим су тражили да се обавезу тужени да им на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха солидарно исплате по 250.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом седмим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу мал. Н.Б. накнаде трошкове парничног поступка од 274.475,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења 03.04.2014. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2513/14 од 09.09.2015. године, ставом првим изреке, жалба тужених је делимично усвојена и првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима парничног поступка преиначена, тако што су обавезани тужени да тужиоцу мал. Н.Б. солидарно на име нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплате 300.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због наружености 250.000,00 динара и за претрпљени страх 200.000,00 динара, као и да му накнаде трошкове парничног поступка у износу од 271.475,00 динара, све са законском затезном каматом од 03.04.2014. године до исплате, а преко досуђених преиначених износа тужбени захтев малолетног тужиоца Н.Б. за накнаду нематеријалне штете је одбијен, док су у преосталом побијаном усвајајућем и одбијајућем, а непреиначеном делу, жалбе тужилаца и тужених одбијене и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужилаца и тужених за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужиоци су изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је прихватио одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној због потребе уједначења судске праксе.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужилаца малолетног Н., малолетне Т. и малолетне М.Б. основана, а ревизија тужилаца Д.Б. и Л.Б. неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у дворишту куће тужених, супружника Б. и С.К. је 01.09.2010. године, малолетног Н.Б., изненада напао и чељустима ухватио за лице и ноге пас расе пит-бул или мешанац који је у власништву тужених. Малолетни Н. је пао на земљу, а на њему је био пас који га је угрizaо за лице и за ногу. Тужиоци Д.Б. и Л.Б. су родитељи малолетног Н., а малолетне Т. и М. су рођене сестре малолетног тужиоца Н.. У време овог догађаја тужени и тужиоци су били у добрим комшијским односима и њихова деца су се играла заједно у кући тужених, кући тужилаца или на улици. Критичног дана малолетни тужиоци су се играли са децом тужених, најпре у кући Д. и Л.Б., а затим су у присуству тужене С.К., малолетни Н. и Т. са децом тужених отишли у кућу тужених која се налази у близини њихове куће. У моменту када је пас тужених изненада угрizaо малолетног Н., у дворишту куће тужених налазила су се деца тужених малолетни Н. и Т. и С.К., у кући се налазио тужени Б.К.. Тужени су знали да пас није везан, да се не налази у боксу и да слободно шета по дворишту. Двориште тужених у то време није било ограђено и није постојало истакнуто упозорење на опасност од пса. Пас је оштећен 13.10.2009. године, раса пит бул или мешанац, не поседује родовник и спада у врсту опасних паса. Након повреде малолетни Н. је примљен на хитан медицински пријем Опште болнице у С., а затим у операциону салу где су констатоване нагњечно-раздерне ране лица и леве бутине, које су дезинфиковане, ушивене у општој анестезији и превијене. Према судско-лекарском уверењу са ОРЛ Одељења у С. од 02.09.2011. године утврђено је да је малолетни Н. задобио следеће повреде: нагњечно-раздерне ране лица у пределу горњег десног капка лево, у пределу носног усног усека десно, у пределу изнад левог носног крилца, у пределу испод левог ока и у пределу леве надколенице. Телесне повреде су квалификоване као лаке и да се о евентуалним последицама повреда може изјаснити тек након неколико месеци када постоји велика могућност инфекције. Малолетни Н. је 26.09.2012. године прегледан у КЦВ Војводине и констатовано је да је присутно задебљање аларног предела са леве стране носа и отежано дисање са леве стране, присуство ожиљака на лицу и носу, повреде су квалификоване као тешке и последица настале након повреде и хирушког збрињавања трајне и доживотне. Услед угрiza за предњу страну леве надколенице код малолетног Н. постоји десет ожиљака регије горње трећине предње леве стране надколенице: две највеће ожиљне промене су удаљене 6цм, једна мрке боје димензија 35x5мм, а друга седефасте 2x2-3мм. Ожиљне промене нису болне при додиру и не ограничавају малолетног тужиоца при покретима ноге и ходу. Нема знакова хипотрофије мишића и оштећења циркулације. Описани ожиљци довели су до наружености лаког степена. На десној страни лица 1цм изнад горње усне постоји један колорисани ожиљак у нивоу коже димензија 2x0,3цм. На кожи образа у пределу зигоматичне кости лево налази се колорисан ожиљак у нивоу коже димензија 2x0,2цм. Лево носно крилце је деформисано на споју са кожом лица, на ком месту је присутан линеарни ожиљак димензија 1,5цм,

колорисан у нивоу коже. Постоји асиметрија левог носног крилца у односу на десно. Ожиљци су у нивоу коже и у њиховом подручју кожа је светлије боје, па су ожиљци јасне приметности. Присутно је укупно пет ожиљака мањег обима, трајни су и неће спонтано нестати у току раста детета, а довели су до наружености лаког степена. Ожиљак који се налази у пределу левог носног крилца је изазвао деформацију леве носне шупљине и последично повлачење носне преграде улево. У пределу левог носног крилца налази се поткожни дифузни ожиљак димензија 1,2x1cm. Носна преграда је померена улево у предњим партијама и значајно сужава леву носну шупљину, због чега је проходност носа са леве стране изузетно смањена и износи 25% нормалне носне проходности. Како је смањена функција носа коју је изазвала повреда после уједа пса, ради се о тешкој телесној повреди. Смањена проходност носа изазива честе инфекције носа и синуса, отежано дисање на нос, смањује могућност да се издрже већи физички напори због последичног дисања на уста, што може да води у развој респираторних инфекција ждрела и доњих дисајних путева и с тога малолетни тужилац не може адекватно да се бави појачаним физичким активностима. Ожиљно измењено носно крилце са леве стране временом ће све више повлачити улево носни септум и довести до још већег степена опструкције носне шупљине, због чега ће код малолетног Н. морати да се изведе хирушка интервенција на левој носној прегради, која се не може извести пре навршене десете године, а најбоље је после 18 године јер се тада завршава раст и развој. Напред описано довело је до умањења животне активности од 3%.

Код малолетног Н. услед посттрауматског стресног поремећаја су се јавиле регресивне сметње у смислу невољних сећања на сам догађај и ружних снова, враћања невољног мокрења ноћу, несигурност при одвајању од породице, нелагодност и страх при сусрету са псима. Због констатованог посттрауматског стресног поремећаја и лечења његових последица проценат умањења животне активности због ових поремећаја је 10%. Укупно умањење животне активности код малолетног Н.Б. износи 12%. Интензитет и трајање физичких болова и примарног и секундарног страха које је малолетни тужилац критичном приликом претрпео ближе су описани у нижестепеним пресудама. Кривични поступак против тужених окончан је неправноснажном пресудом којом су окривљени условно осуђени.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да право на накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености и претрпљеног страха припада само малолетном тужиоцу Н.Б. који је претрпео напад пса и наведене повреде, док је одбијен захтев осталих тужилаца са образложењем да малолетним тужиоцима М. и Т.Б. не припада накнада нематеријалне штете без обзира што су присуствовали нападу пса на њиховог брата јер су по мишљењу нижестепених судова трпеле страх за друго лице, а таква врста накнаде штете није прописана Законом о облигационим односима. У односу на родитеље Д. и Л.Б. одбијен је тужбени захтев са образложењем да основан и интезивни страх тужилаца за судбину детета није правно призната нематеријална штета. Поред досуђених износа на име накнаде нематеријалне штете малолетном тужиоцу Н.Б. првостепеном пресудом, другостепени суд је преиначио одлуку и смањио досуђене износе.

Основано се у ревизији указује да је другостепени суд приликом одмеравања висине накнаде нематеријалне штете у односу на тужиоца мал. Н. погрешно применио материјално право.

По члану 200. став 1. Закона о облигационим односима за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреда угледа, части и слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава досудити правичну новчану накнаду независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. По ставу 2. истог члана прописано је да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете као и о висини њене накнаде суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Имајући у виду године тужиоца у време претрпљене штете (пет година), као и последице претрпљених повреда из штетног догађаја које су трајног карактера, по оцени Врховног касационог суда, малолетном тужиоцу припадају износи досуђени првостепеном пресудом и то: 400.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, 350.000,00 динара због наружености, 300.000,00 динара због претрпљеног страха и 200.000,00 динара због претрпљених физичких болова.

У односу на тужиоце малолетне Т. и М.Б., сестре тужиоца, захтеви за накнаду нематеријалне штете због претрпљеног страха су основани.

Имајући у виду да су малолетни тужиоци Т. и М., сестре малолетног тужиоца Н., налазиле у истој ситуацији као и малолетни Н. критичног дана, да су посматрале напад пса на њиховог брата, да су у таквој ситуацији могле очекивати да пас нападне и њих, погрешно је становиште нижестепених судова да су ови тужиоци трпели страх за другог. По оцени ревизијског суда, малолетне тужиље Т. и М.Б. видевши целу ситуацију напада пса на брата су трпеле страх за сопствени живот јер се понашање пса у конкретном случају није могло предвидети. Због тога је делимично усвојен њихов тужбени захтев и досуђено по 200.000,00 динара за сваку од тужиља. Преко досуђених износа захтев није основан јер би био супротан циљу и сврси којој служи ова накнада.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом и трећем изреке.

У односу на родитеље, тужиоце Д.Б. и Л.Б., ревизија није основана.

По члану 201. Закона о облигационим односима тужиоцима – родитељима би припадала накнада штете само у случају смрти или тешког инвалидитета члана уже породице. Како у конкретном случају није дошло до тешког инвалидитета малолетног тужиоца већ до наружења, умањења животне активности и претрпљеног страха, без обзира на бојазан и страх који су тужиоци трпели овом приликом, правилно је становиште нижестепених судова да се у овим ситуацијама тужиоцима не може признати ова врста штете.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у ставу четвртом изреке.

Тужиоцима малолетним Н., М. и Т.Б. на основу члана 165. ЗПП припадају трошкови поступка одмерени првостепеном пресудом и трошкови на име састава ревизије 112.500,00 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ.

На основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу петом изреке.

**Председник већа
судија
Љубица Милутиновић,с.р.**